

**Тема. Суддівська етика:
міжнародні стандарти та національна практика**

**ПЛАН
Теоретичні питання:**

1. Суддівська етика: поняття та значення для правової системи.
2. Міжнародні стандарти та національна практика суддівської етики (Кодекс суддівської етики 2013).
3. Механізм забезпечення доброчесності та професійної етики суддів (Вища рада правосуддя; Вища кваліфікаційна комісія суддів України; Громадська рада доброчесності; Національна школа суддів України).
4. Суддівська етика: практика Громадської ради доброчесності.
5. Порушення норм суддівської етики як підстава дисциплінарної відповідальності судді (на основі практики Вищої кваліфікаційної комісії суддів та Вищої ради правосуддя).

Практичні завдання:

1. **Ознайомтесь із [Узагальненням практики Громадської ради доброчесності з аналізу на відповідність критеріям професійної етики та доброчесності кандидатів на посади суддів Верховного Суду. – Київ, 2018 рік, 26 с.](#)**

Наведіть приклади невідповідності критеріям доброчесності у практиці Громадської ради доброчесності та висловіть свою оцінку їх належності до критеріїв доброчесності та професійної етики.

1.1.	НЕЗАЛЕЖНІСТЬ	
відмова від розгляду справ	...	
отримання нагородної зброї	...	
зв'язки з політиками	...	
Підтримка «диктаторських законів» 16 січня	...	
Участь у роботі п'ятої судової палати ВАСУ	...	
Відвідування РФ та тимчасово окупованих територій	...	
Непотизм, фаворитизм	...	
Толерування злочинної практики втручання в автоматизовану систему розподілу справ	...	

Ухвалення політично мовтивованих рішень	...
1.2.	НЕУПЕРЕДЖЕНІСТЬ
систематичний розгляд справ на користь однієї особи	...
Недотримання усталеної практики на користь однієї особи	...
Упереджене ставлення щодо сторони процесу	...
Публічна підтримка однієї із сторін спору	...
1.3.	ЧЕСНІСТЬ І НЕПІДКУПНІСТЬ
Повідомлення неправдивих даних в декларації доброчесності	...
Повідомлення неправдивих даних в декларації родинних зв'язків	...
Повідомлення неправдивих відомостей в документах, поданих на участь у конкурсі	
Протидія судовій реформі	...
Ухвалення свавільних рішень про заборону мирних зібрань	...
Так зване покривання «суддів Майдану»	...
Причетність до повторного програву України в ЄСПЛ	...
Ухвалення свавільних рішень щодо культурної спадщини та комунального майна	...
Ухвалення інших свавільних рішень	...
1.4.	ДОТРИМАННЯ ЕТИЧНИХ НОРМ
Неетичні висловлювання та неетична поведінка	...
Академічна недоброчесність	...
Зухвале спілкування із журналістами	...
Діяльність в умовах конфлікту інтересів	...
Недекларування майна	...
Невідповідність стилю життя задекларованим доходам	...
Приховування майна від декларування	...
Приватизація службового житла	...

1.5.	КОМПЕТЕНТНІСТЬ І СТАРАННІСТЬ	
Неналежне оформлення документів	...	
Використання актів радянського періоду для мотивування рішень про заборону мирних зібрань	...	
Недотримання практики ЄСПЛ	...	
Недотримання вимоги щодо розумних строків розгляду справи, вчасного оприлюднення судових рішень	...	
Порушення принципу гласності судового процесу	...	

2. Ознайомтесь із [Інформацією про притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності за рішеннями Дисциплінарних палат Вищої ради правосуддя](#) та наведіть три приклади (відмінних від прикладів інших студентів) притягнення судді до дисциплінарної відповідальності за різними підставами, передбаченими [статтею 106 Закону України «Про судоустрій та статус суддів»](#) від 02.06.2016 року.

Висловіть свою оцінку наведених у дисциплінарних справах обставин.

Номер та дата рішення	Обставини дисциплінарної справи	Оцінка рішення за результатами вирішення дисциплінарної справи
1.
2.
3.

Допоміжна література:

- Бойко С. Суддівська етика: проблеми регулювання / С. Бойко // Вісник Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. - 2012. - № 4. - С. 25-26. - Режим доступу: https://vkksu.gov.ua/vkksu_announcer/vkksu_announcer_2012_4.pdf
- Вільгушинський М. Правове регулювання суддівської етики: стан та перспективи розвитку / М. Вільгушинський // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. - 2014. - Вип. 1. - С. 125-128. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Yur_2014_1_32
- Зуєва Л. Є. Добросесність судді: система духовнорефлексивного виміру / Л. Е. Зуєва // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки. - 2017. - № 1(2). - С. 90-99. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2017_1%282%29_13
- Кулібаба А. Поняття добросесності як ключовий критерій у процесі добору на посаду суддів/ Андрій Кулібаба // Підприємництво, господарство і право. - 2018. - № 2. - С. 212-217. - Режим доступу: <http://pgpjournal.kiev.ua/archive/2018/2/39.pdf>
- Музиченко А. Порушення правил суддівської етики – підстава дисциплінарної відповідальності судді: межі застосування / А. Музиченко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. - 2011. - Вип. 87. - С. 84-87. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Yur_2011_87_25
- Овсяннікова О. Професійна етика суддів та працівників суду як чинник, що впливає на формування громадської думки / О. Овсяннікова // Підприємництво, господарство і право. - 2016. - № 8. - С. 196-200. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pgip_2016_8_39
- Овчаренко О. М. Порушення етичних норм як підстава відповідальності судді / О. М. Овчаренко. // Теорія і практика правознавства. - 2013. - Вип. 2. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2013_2_71
- Паришкура В. В. Теоретичні та практичні особливості відповідальності судді у зв'язку з порушенням правил етичної поведінки / В. В. Паришкура // Бюлетень Міністерства юстиції України. - 2014. - № 1. - С. 145-151. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bmju_2014_1_38

9. Подкопаєв С. Етичні засади суддівської поведінки: проблеми нормативного регулювання / С. Подкопаєв // Юридичний журнал. - 2006. - № 2. - С.105-111. – Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/2602063/>
- 10.Професійна етика судового процесу: матеріали круглого столу (24 листопада 2017 року). – Київ: Національна академія прокуратури України, 2018. – 92 с. – Режим доступу: http://napu.com.ua/materialy/Materialy_etuka.pdf
- 11.Тацій Л. Етика судді та особливості її нормативної регламентації / Л. Тацій // Вісник Національної академії правових наук України. - 2014. - № 1. - С. 75-85. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vapny_2014_1_9
- 12.Федорович В. Загальнотеоретичні підходи до визначення недобросесної поведінки судді в системі загальнодержавних заходів протидії корупції / Віта Федорович // Національний юридичний журнал: теорія та практика. – 2015. – № 6. – С. 14-17. - Режим доступу: http://www.jurnaluljuridic.in.ua/archive/2015/3/part_2/3.pdf
- 13.Чорнобук В. Етика суддівського корпусу – необхідна умова захисту єдності та незалежності судової системи України / В. Чорнобук // Слово Національної школи суддів України. - 2013. - № 3. - С. 79-92. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/cln_2013_3_13
- 14.Шепель Т. Добросесність як перепустка на посаду судді нового Верховного суду / Т. Шепель // Українська правда. Четвер, 05 січня 2017. - Режим доступу: <https://www.pravda.com.ua/columns/2017/01/5/7131205/>